

Životní prostředí – prostředí pro život

Podpora alternativních řešení mobility v environmentálně citlivých oblastech

Ing. Mgr. Hana Brůhová Foltýnová, PhD. a Ing. MgA. Radek Timoftej

Fakulta sociálně ekonomická Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

V současnosti se velkoplošná environmentálně citlivá území potýkají s nárůstem počtu návštěvníků a s negativními dopady spojenými s jejich dopravou. NP a CHKO tak často stojí před nutností regulace zvláště automobilové dopravy návštěvníků. Řešení této situace není jednoduché, i proto, že v ČR stále chybí know-how nabízející využití měkkých (organizačních a propagačních) nástrojů zaměřených na poptávku po dopravě a založených na práci se všemi aktéry v dopravě, především s jejich poskytovateli a uživateli. NP a CHKO jsou navíc specifická svým řídkým osídlením, což vede k větším problémům se zajišťováním služeb veřejné hromadné dopravy. Koncepční přístup k řešení mobility pro tato území mohou nabídnout tzv. plány mobility.

Plány mobility umožní řešit negativní dopady soustředěného turistického ruchu, především snížení negativních účinků dopravy na životní prostředí, veřejné zdraví a klimatickou změnu, a podpoří ochranu přírody a krajiny. Měly by vést k zajištění udržitelného pohybu návštěvníků a obyvatel těchto území při cestách do a uvnitř sledovaných území za současného respektování souladu potřeb ekonomického rozvoje a ochrany přírody a krajiny.

Příspěvek představí projekt podpořený z resortního programu TAČR Doprava 2020+ (dále Mobesa), jehož hlavním cílem je vytvořit metodiku pro tvorbu plánů mobility pro velkoplošná chráněná území, zejména národní parky a vyšší zóny CHKO. V rámci projektu probíhají rozsáhlé sběry dat ve třech případových územích, kterými jsou 1) NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce, 2) CHKO Jizerské hory a 3) CHKO Moravský kras. Jedná se především o sociologický průzkum mezi návštěvníky, analýzu zbytkových dat mobilních operátorů a strukturované rozhovory s klíčovými aktéry v území zaměřené na potenciál rozvoje udržitelné mobility a potažmo udržitelného turismu. V rámci projektu vzniká také Atlas opatření s inspirativními zkušenostmi s řešením dopravních problémů v chráněných územích v ČR i zahraničí a analýza stakeholderů s cílem nastavit kompetence a role hlavních aktérů při tvorbě a implementaci plánů mobility.

Příspěvek bude prezentovat pojetí a metodologii projektu a diskutovat průběžné výstupy, postavené především na analýze prvních dat posbíraných z případových území. Finální produkt, certifikovaná metodika pro tvorbu plánů mobility pro NP a CHKO, bude k dispozici v roce 2023.